

Freedom House Türkiye'de internet sansürünü konu alan "Türkiye'nin İnterneti İçin Mücadele" başlıklı özel raporunu yayımladı.

Raporu Freedom House'tan **Nate Schenkan**, İstanbul Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden Prof. Dr. **Aslı Tunç** ve eski CHP Milletvekili **Osman Coşkunoglu**'nun hazırladığı raporun önsözünde Schenkan Türkiye'nin, Rusya ve Çin'in desteklediği ve internetin hükümetlerin denetimine geçirecek olan Uluslararası Telekomünikasyon Düzenlemesi'ni imzalayan İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı üyesi üç ülkeden biri olduğunu hatırlatıyor.

Schenkan: Türkiye internette kilit ülke

Schenkan Türkiye'nin internet için "kilit ülke" olduğunu belirterek "Genç bir nüfus, gelişen teknoloji ve uluslararası bağlantıların bütün dünyanın gıpta edeceği özgür bir internetle sonuçlanacağı veya hükümet taktiklerinin etkin bir çevrimiçi alanı kapatmak için bir model oluşturabileceği bir yer" değerlendirmesinde bulunuyor.

Son 15 ayda geleneksel ifade özgürlüğü sınırlamalarının çevrimiçi alana da yayıldığını belirten Schenkan "Türkiye çevrimiçi alanın kontrolünde iyice sınırları aştı" diyor.

"Türkiye Rusya olmaz"

Türkiye'nin internet özgürlüğü konusunda Rusya ve Azerbaycan gibi olmayacağına dair umutluğu olduğunu ifade eden Schenkan Türkiye'de Anayasa Mahkemesi'nin ve sivil toplumun daha güçlü olduğunu belirterek devletin henüz mutlak güce sahip bir yöneticinin boyunduruğunda olmadığını söylüyor.

Türkiye'nin ekonomisinin ciddi ölçüde batılı yatırım ve ticarete, özellikle AB ile gümrük birliğine dayandığını belirten Schenkan, çevrimiçi alanda baskı arttığı halde bu ortakların Türkiye'ye baskı uygulayacağını vurguluyor.

Sosyal medyanın Türkiyeli kullanıcılar için öneminin arttığını belirten Schenkan nüfusun 15-64 yaş arası nüfusun yüzde 90'ının Facebook hesabı, yüzde 70'den fazlasının Twitter hesabının olduğunu aktarıyor.

Raporda Türkiye'deki çevrimiçi alan üç perspektiften ele alınıyor:

- * İfade özgürlüğü ihlalleri ve veri toplama
- * Altyapı geliştirme
- * Yeni medyanın ortaya çıkması

Raporun "Mayıs 2013 – Temmuz 2014: Türkiye'nin Uzun Çevrimiçi İçerik Engelleme Yılı" başlıklı ilk bölümünü Schenkan, "Altyapı ve Bağımsızlık: Türkiye'nin Telekomünikasyon Sektörü Neden Talebe Ayak Uyduramıyor" başlıklı ikinci bölümünü Coşkunoglu ve "Narlar Penguenlerin Yerini Alabilir mi? Sosyal Medya ve Türkiye'de Yükselen Yurttaş Gazeteciliği" başlıklı üçüncü bölümünü ise Prof. Dr. Tunç hazırladı.

"İnternet kontrolü sınırları aştı"

Raporda yer alan tespitler şöyle:

- * Her ne kadar polis şiddeti Gezi direnişini en sonunda kırsa da, yeni çevrimiçi medya Türkiye'de 2013-2014'te gelişmeye ve yazın momentumunu yakalamaya devam etti.
- * Aynı zamanda hükümet de Gezi direnişinden itibaren cezai ve yasal anlamda interneti kontrol etme çabalarını şiddetlendirdi.
- * Türkiye'de medyayı kontrol mekanizması yasadan ziyade medya sahipleri ile hükümet arasındaki ilişki. Ülkenin en büyük medya kuruluşlarının sahipleri hükümete inşaat, emlak, ulaşım gibi alanlarda bağımlı olan holdingler. Bu medyayı hükümet baskısına karşı fazlasıyla kırılgan hale getiriyor, hükümetle büyük kontratlar için lobi araçları haline geliyor.
- * Türk Telekom, 2005'teki özelleştirmeye rağmen ülkedeki internet altyapısı ve genişbantta tekele sahip. Yüzde 30'u devlete ait olan Türk Telekom'un bağımsızlığı endişe verici bir konu.

"TİB istihbarat örgütü haline geldi"

* Çevrimiçi alan gittikçe artan kısıtlamalara maruz kaldı. Hükümet Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından da kişilik hakkı ihlali olarak değerlendirilen internetin düzenlenmesine ilişkin TCK 5651 sayılı kanunu ancak 2014'ün başında, internet kendi yönetimi için tehlikeli hale gelince değiştirdi. Yapılan değişiklik AİHM'in önerisinin tam tersi yönde oldu.

Türk Telekom tekeli

- * TCK 5651 sayılı kanunla ilgili 2014'ün Şubat ayı başında yapılan düzenlemeler Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nı (TİB) istihbarat örgütü haline getirildi.
- * 1994'te Türk Telekom devlete ait, mobil servis haricinde telekomünikasyon altyapısında geniş haklara sahip olan sabit hatlı iletişim şirketi idi. Dokuz yıl sonra özelleştirmeyle birlikte Türk Telekom sabit hat ve genişband servisinde ezici bir egemenliğe sahip oldu.
- * Son sekiz ayda alternatif iletişim operatörleri bir kilometre fiber bile döşeyemedi.

"Gazetecilik en canlı dönemini yaşıyor"

- * Türkiye'deki sosyal medyanın popülaritesi ve Gezi Parkı protestoları geleneksel Türkiye medyasının başarısızlıkları için son noktaydı.
- * Pratik ve yasal engellere rağmen Türkiye'de gazetecilik en canlı dönemini yaşıyor.

Raporun tam metnini [buradan](#) okuyabilirsiniz. (EA)

Bu yayın Avrupa Birliği'nin desteğiyle üretilmiştir. Burada dile getirilen görüşler Osservatorio Balcani e Caucaso ve paydaşlarına ait olup hiç bir biçimde Avrupa Birliği'nin resmi görüşleri olarak değerlendirilemez. Proje sayfası için: [Avrupalı Gazeteciler için Güvenlik Ağı](#). [İtalya](#), [Güneydoğu Avrupa](#) ve [Türkiye'de Basın Özgürlüğü için Uluslararası Destek Ağı](#).

TÜRKİYE'DE İNTERNET RAPORU

Freedom House: Ya İnterneti Özgür Olacak Ya Hükümet Kontrolüne Girecek

Freedom House'ın Türkiye için hazırladığı internet raporunda Türkiye'deki internet sansürüne, Türk Telekom'un tekelleşmesiyle birlikte gelişen altyapı sorununa ve yeni medyanın yükselişine dikkat çekti.

İstanbul - BİA Haber Merkezi

27 Ağustos 2014, Çarşamba 17:44

[Beğen](#) [Paylaş](#) [29](#) [G+1](#) [1](#) [Tweetle](#) [4](#)

Anahtar Sözcükler

[Freedom House](#) [internet özgürlüğü](#)

İlgili Haberler

İnternette Nasıl Sansürleneceğiz?

31 Ocak 2014

Meclis'te görüşülen internetin düzenlemesine ilişkin tasarrın sıradan internet kullanıcılarını nasıl etkileyeceğini Bilgisayar Mühendisleri ...

Dosyalar

- [Turkey_IGF_Report_-_Embargoed_until_8-27-14.pdf](#)

Bugün En Çok Okunanlar

BİA MEDYA GÖZLEM 2015 OCAK-ŞUBAT-MART

Erdoğan'ı Eleştiren Kendini Mahkemede Buluyor; İşte Davalar!

30 Nisan 2015

Kameramanlara İki Çift Lafımız Var

29 Nisan 2015

BİA MEDYA GÖZLEM 2015 OCAK-ŞUBAT-MART

Üç Ayın Özeti: Erdoğan "Majestelerin Medyası" Peşinde

30 Nisan 2015

BİA Medya Gözlem 2015 Ocak-Şubat-Mart/ Tam Metin

30 Nisan 2015

BİA MEDYA GÖZLEM 2015 OCAK-ŞUBAT-MART

Düzenlemeler, Tepkiler, İşten Çıkarmalar...

30 Nisan 2015